

DJEČJI VRTIĆ KOŠTELICE

Kod škole 11

22 303 Suknovci ,Okraj

Tel: 022/438-031

e-mail: kontakt@dv-kostelice.hr

PROGRAM PREDŠKOLE

Pripremila: Marija Prpa Knez, mag.psych.

Suknovci, svibanj 2025.

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	3
1.1. CILJ PREDŠKOLE.....	6
1.2. ZADAĆE PREDŠKOLE.....	6
1.3. FUNKCIJA PREDŠKOLE.....	7
2. USTROJSTVO PROGRAMA.....	7
3. MATERIJALNI UVJETI.....	8
4. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD.....	9
5. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE.....	12
6. NAOBRAZBA I USAVRŠAVANJE ODGOJNIH DJELATNIKA.....	13
7. SURADNJA S RODITELJIMA.....	14
8. SURADNJA S VANJSKIM USTANOVAMA.....	15
9. VREDNOVANJE PROGRAMA.....	16
10. FINANCIRANJE PROGRAMA.....	16
11. ZAKLJUČAK.....	16
12. LITERATURA.....	17

1. UVOD

Period djetinjstva obilježen je dinamičnim promjenama tijekom kojeg osoba stječe svoja prva značajna iskustva, razvijajući se tako u svim pravcima - fizički, emocionalno, socijalno i intelektualno. Može se reći da je to ujedno i najvažnije životno razdoblje kada ključnu ulogu u daljnjem razvoju igraju, ne samo osobe iz djetetove okoline, već stvaranje takvih prilika i okruženja koje omogućavaju učenje iz vlastitog iskustva, uz poticaje i pomoć odraslih (Pahljina, 2018). Djeca se s prvim takvim vidom formalnog odgoja i obrazovanja susreću u vrtiću koji, kao ustanova koja skrbi o djeci za vrijeme roditeljske odsutnosti, vodi računa o značajnim segmentima njihova razvoja kroz primjenu različitih suvremenih pedagoških pristupa. Ono što je svima zajedničko jest briga i nastojanje da im se pruži adekvatan koncept života i rasta koji potiče dječju znatiželju i maštu, razvijajući tako kompetencije koje su ključne za nastavak odrastanja, poput stjecanja potrebne samostalnosti i formiranja zdravijih životnih navika. Kao nekakva značajna prekretnica zasigurno je i polazak u školu, za kojeg se slobodno može reći da je ujedno i presudni je događaj u životu svakog čovjeka (Likierman i Muter, 2006; Vidić, 2019). Dijete se tada stavlja pred brojne izazove, nove zadatke i okolnosti, koje kod njega ipak mogu izazvati određenu dozu stresa, pogotovo u situacijama kada izostane kvalitetna priprema. U tom kontekstu, važnu ulogu igraju, ne samo roditelji, već i stručnjaci s kojima dijete dolazi u doticaj prilikom provođenja programa predškolskih ustanova. Program predškole obavezan je za svu djecu u godini prije polaska u osnovnu školu te je, kao takav, integriran u redoviti program dječjeg vrtića.

Dječji vrtić Koštelice uvažava zakonsku preporuku da svako dijete ima pravo na barem jedan program u predškolskoj dobi. Bitno je ponuditi različite i kvalitetne programe skrbi za dijete i poticanje njegovog ranog razvoja. Pozivajući se na članak 15. st. 3. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, tražimo suglasnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta za realizaciju programa predškole koji od rujna 2013. godine postaje obavezan.

Programom Vlade Republike Hrvatske za razdoblje od 2011. do 2015. godine određeno je da će sva djeca u šestoj godini života biti obvezna polaziti program pred škole te kao novoosnovani vrtić želimo pridonijeti u tom smislu.

Programom predškole želi se utjecati na cjelovit razvoj djeteta, pripremiti dijete za polazak u osnovnu školu, te potaknuti:

- motorički razvoj (fina i gruba motorika),
- kognitivni razvoj (jezični i logički aspekt; vježbe predčitalačkih i predmatematičkih vještina),
- razvoj socio-emocionalnih vještina (prepoznavanje i izražavanje osjećaja, poučavanje vještinama empatije, asertivne komunikacije, odgovornosti, snalaženju u različitim interpersonalnim i društvenim situacijama, međusobnoj suradnji te izgradnji društvene svijesti, otpornosti i samospoznaje),
- i razvoj kreativnosti (likovni i glazbeni izričaj, ples i pokret, stvaranje prilika za razvoj i implementaciju inovativnih ideja i rješenja).

Isto se specifično planira realizirati kroz:

- kreiranje poticajnog okruženja koje podržava učenje igrom i kroz vlastito iskustvo
- poučavanje potrebnim vještinama za uspješno snalaženje u životu
- usvajanje pravila ponašanja značajnih za grupno funkcioniranje (uvažavanje, suradnja, dijeljenje, čekanje na red, higijenske navike i sl.)
- jačanje dječjih snaga i poticanje razvoja pozitivnih aspekata njihove osobnosti, samoregulacije, te emocionalne i socijalne inteligencije općenito
- usvajanje temeljnih pojmova orijentacije (vremenske i prostorne; na tijelu - lijevo/desno, na papiru - početak stranice/prvi red/novi red i sl.)
- upoznavanje s osnovnim navikama u okviru škole (radni prostor, pribor, zadaci, pravila ponašanja u grupi, poticanje na samostalan i odgovoran pristup obvezama i sl.)
- formiranje adekvatne rutine i navika za učenje u predškolskom ozračju
- obogaćivanje riječnika pričanjem i osmišljavanjem priča, prigodnim edukativnim razgovorima koji obuhvaćaju i određene aktualne dječje teme, poticanje međusobne komunikacije i razumijevanja
- proširivanje potrebnih znanja i vještina korištenjem kompjutera i osiguravanjem pristupa edukacijskoj platformi "Sunčica" (osnovne vještine čitanja, slova, brojevi i njihov odnos, priroda, prometna pravila i sl.)
- vježbe koje uključuju poligone sa preprekama, hod po liniji, trening poboljšanja posture tijela, modeliranje rukama, crtanje po predlošku i sl.
- slobodno likovno stvaralaštvo, glazbu i improvizaciju

- izravan doticaj i povezanost s prirodom (spontana igra i istraživanje u dvorištu dječjeg vrtića, sadnja sezonskog bilja i drveća, razvoj ekoloških navika i briga o okolišu, upoznavanje sa svijetom biljaka i životinja te odlikama pojedinog godišnjeg doba)
- obogaćivanje kulturnog svijeta djece (upoznavanje s gradom i okolicom, zavičajem te kulturnom baštinom, sudjelovanje na aktualnim mjesnim događanjima, organiziranje posjeta izložbama i sl.)

Iz svega je razvidno da program predškole u dječjem vrtiću djeci pruža raznolike razvojne izazove u poticajnom i sigurnom okruženju. Na taj način gradimo čvrste temelje za njihov cjelokupni napredak, a navedeno ozračje omogućuje ne samo pozitivan utjecaj na dječji razvoj, već i rano prepoznavanje te pravodobnu prevenciju mogućih razvojnih poteškoća. U konačnici, valjda imati na umu da djeca koja razviju pozitivno iskustvo u prvom doticaju sa školom, ujedno grade i povjerenje u školski sustav općenito, što kasnije može biti dobra podloga uspješnu prilagodbu i bolji (školski) uspjeh.

Očekuje se da će polaznici predškole:

- biti emocionalno zreli za polazak u školu
- biti sposobni adekvatno odgovoriti na strukturalna i ponašajna pravila škole
- steći potrebu razinu samoregulacije i samostalnosti u kontekstu brige o sebi te izvršavanja svojih obaveza
- vladati potrebnim predčitalačkim, predmatematičkim i grafomotoričkim vještinama
- razumjeti osnovne pojmove vezano uz veličinu, prostor, vrijeme, količinu i brojeve te biti sposobni primijeniti ih u svakodnevnom životnom kontekstu
- razviti određene komunikacijsko-jezične vještine značajne za shvaćanje i slijeđenje uputa, prepoznavanje i izražavanje vlastitih potreba, misli i osjećaja te uspješno snalaženje u društvenom kontekstu općenito
- donositi logičke zaključke na temelju određenih elemenata s kojima su prethodno upoznati
- razlikovati socijalno prihvatljiva i neprihvatljiva ponašanja te njihovu uzročno-posljedičnu vezu
- graditi određene vlastite interese i preferencije
- razviti potrebnu razinu koordinacije, snalažljivo se kretati i djelovati u prostoru.

1.1. CILJ PREDŠKOLE

Osim osiguravanja što kvalitetnije pripreme djeteta za polazak u školu, ciljevi i zadaće programa predškole usmjereni su na cjelovit razvoj djeteta (kognitivni, emocionalni, socijalni, motorički i jezični), uvažavajući opće i specifične značajke te zakonitosti razvoja djece predškolske dobi, kao i suvremena saznanja o razvoju čovjeka u širem kontekstu.

Specifično, cilj je da se svakom djetetu osiguraju optimalni uvjeti u okviru kojih će nesmetano moći graditi svoje osobne potencijale te one vještine i kompetencije koje su mu potrebne da bi se što uspješnije prilagodio na nove uvjete u okviru školskog ozračja.

1.2. ZADAĆE PREDŠKOLE

Prema Pravilniku o sadržaju i trajanju programa predškole (NN 107/2014), osnovna zadaća programa predškole je razvijanje i unaprjeđivanje tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala djeteta te poticanje komunikacijskih vještina potrebnih za nove oblike učenja.

Kada govorimo o specifičnim zadacima, isti obuhvaćaju:

- Govorno-jezično opismenjavanje kroz bogaćenje vokabulara, pravilnu uporabu jezika u govoru te pripremu za čitanje i pisanje, uz prevenciju eventualnih teškoća na tom planu
- Praćenje djetetova razvoja te pravovremeno detektiranje i intervencija u slučaju uočenih teškoća i specifičnih potreba djece, usklađivanje međusobnog rada i uspostava suradnje s roditeljima, po potrebi upućivanje na dostupne resurse pomoći i potpore
- Zadovoljenje djetetovih potreba za sigurnošću, ljubavlju, poštovanjem, pripadanjem i samoostvarenjem, sukladno razvojnim mogućnostima, ali i vlastitim interesima i željama
- Formiranje pozitivne slike o sebi kroz posredan utjecaj na djetetovu osobnost te jačanje njegovih snaga i potencijala
- Razvoj matematičkog i logičkog zaključivanja kroz upoznavanje s pojmom broja, količine, veličine, oblika i prostornog odnosa

- Razvijanje tjelesnih potencijala djeteta kroz jačanje motoričkih sposobnosti, koordinacije i snage, ali i usvajanje zdravih obrazaca ponašanja i navika
- Unaprjeđenje i razvoj socijalnih vještina za uspješno snalaženje među vršnjacima i društvu općenito, s posebnim naglaskom na baratanje onim pravilima i vještinama koja su im potrebna da bi se uspješno prilagodili polasku u prvi razred osnovne škole
- Osposobljavanje za prihvaćanje obaveza i odgovornosti koje su im potrebne za snalaženje u školskom kontekstu, uz postizanje određenog očekivanog stupnja samostalnosti s obzirom na dob
- Omogućavanje stjecanja iskustva u različitim razvojno poticajnim kontekstima, koji obuhvaćaju doticaj djeteta sa svijetom oko sebe, prirodom, društvenim i kulturalnim vrednotama, umjetničkim izričajem te određenim moralnim standardima.

1.3. FUNKCIJA PREDŠKOLE

Temeljna funkcija predškole, u pravilu, obuhvaća tri značajna segmenta: odgojno-obrazovni, razvojni i socijalizacijski aspekt. Naime, pohađanje programa predškole omogućuje djetetu da se, kroz usvajanje potrebnih znanja i vještina koje podržavaju i prate njegov razvoj te pružaju jednaku priliku za sve, adekvatno pripremi za školu, stekne određene navike koje će mu biti potrebne za učenje, adaptaciju na novi ritam i strukturu te razvije određene socijalne kompetencije u odnosu prema vršnjacima, autoritetima i kolektivu općenito. Dijete koje je uključeno u program dječjeg vrtića ima priliku, na način koji nije moguće osigurati u nijednom drugom kontekstu, kroz aktivno sudjelovanje, interakciju i igru sa svojim vršnjacima, ostvariti vlastite potencijale i izraziti svoju osobnost u sigurnog ozračju - onom koje mu u isto vrijeme osigurava toplinu i podršku, ali i pruža potrebnu strukturu i vođenje.

2. USTROJSTVO PROGRAMA

Program predškole, kao sastavni dio sustava odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj, provoditi će se kroz planirane aktivnosti u jutarnjem ili popodnevnom programu vrtića. Nositelji programa su odgojiteljice koje, kroz svakodnevne aktivnosti te u

neposrednom radu s djecom, kreiraju i provode aktivnosti predviđene izvedbenim planom i programom.

Program predškole provoditi će se u prostorijama dječjeg vrtića Koštelice u centralnom objektu u Suknovcima (Oklaj), te područnom objektu u Gradcu.

Korisnici programa biti će sva djeca u godini prije upisa u osnovnu školu, uključujući djecu redovne polaznike dječjeg vrtića, ali i djecu te dobi koja nisu polaznici dječjeg vrtića.

Vrijeme i trajanje programa predškole:

- kalendarsko određenje: u toku pedagoške godine, od 1.listopada do 31.svibnja
- broj sati godišnje: 250
- broj sati tjedno: 7

Pritom će se 10% od ukupnog broja sati osigurati za provedbu aktivnosti izvan ustanove (priredbe, izleti, posjete muzejima, nacionalnom parku, sudjelovanje na prigodnim manifestacijama u okviru lokalne zajednice i sl.).

Stručna suradnica - psihologinja dječjeg vrtića Koštelice provodit će procjenu razvojnog statusa djece i njihove psihofizičke spremnosti za polazak u školu. Na temelju dobivenih uvida i rezultata procjene informirat će roditelje i odgojitelje te će, u skladu s detektiranim potrebama, poduzimati određene korake. U slučaju uočenih poteškoća, nadalje, kroz individualizirane programe prevencije i intervencije, planirat će i provoditi ciljane mjere stručne podrške usmjerene ka uklanjanju uočenih rizika.

3. MATERIJALNI UVJETI

Poticajno prostorno-materijalno okruženje dječjeg vrtića koje podupire cjelokupni razvoj djece, ključan je preduvjet za uspješno provođenje programa predškole. Dječji vrtić Koštelice pobrinuo se da prostor u kojem se program odvija bude siguran te funkcionalno i estetski prilagođen potrebama i dobi djece.

Uvažavajući zakonitosti Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe, osigurani su adekvatni unutarnji prostori za boravak djece (podijeljeni po

jedinicama i centrima) koji su, uz pripadajuće sanitarne čvorove i garderobu, opremljeni: ergonomski prilagođenim dječjim namještajem (stolice, stolovi, ormari, police, tepisi i mekane podloge...), raznovrsnim didaktičkim, likovnim (olovke, drvene bojice, flomasteri, tempere, vodene boje, ljepilo za papir, selotejp, škare, plastelin, kolaž i hamper papir, kartoni, kistovi...) i pedagoškim (radni listovi namijenjeni predškolcima) materijalima, edukativnim igračkama, panoima, sredstvima za govorno-scensko izražavanje (paravani za kazališne predstave, raznovrsne lutke, slikovnice...) te ostalom audiovizualnom opremom (CD/USB uređaji, glazbeni instrumenti...) i nestrukturiranim materijalima (časopisi, novine, plastični čepovi, boce, osušeni plodovi, sjemenke i sl.). Kako bi se predviđeni programski sadržaj mogao nesmetano odvijati, u svakom trenutku se vodi računa o tome da prostor bude adekvatno zagrijan i ventiliran, s prigodnim rasvjetnim tijelima koje prate dinamiku pojedinih aktivnosti, stvarajući tako funkcionalno, ali i oku ugodno ozračje. Nadalje, dječji vrtić posjeduje i uređeni vanjski prostor sa igralištem za djecu, odgovarajućim poligonima i spravama te travnatim površinama za slobodnu igru na otvorenome.

Takvo okruženje u kojem će se dijete osjećati sigurno i opušteno, ne samo da obogaćuje njegov senzorički svijet, već osigurava uvjete za nesmetano učenje kroz slobodno kretanje, istraživanje, igru i spontano otkrivanje svijeta oko sebe.

4. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD

U planiranju i programiranju programa predškole vodimo se holističkim pristupom koji je usmjeren na dijete u cjelini, sa svim njegovim individualnim osobitostima, potrebama i interesima. Kako bismo ih podučili nekim novim vještinama, znanju i navikama potrebnim za uspješno uključanje u školski sustav, djecu izlažemo inovativnim i zanimljivim metodama kojima im, na njima razumljiv i blizak način, nastojimo približiti neke nove pojmove i obrasce. Vodeći se pritom Piagetovim postulatima spoznajnog razvoja djece koja govore o njihovoj prirodnoj nemogućnosti da shvate stvari izvan svoje vlastite stvarnosti, poučavanje temeljimo na stvarima koje su im bliske te koje su predmet njihova interesa, a sve to kroz igru, istraživanje, razgovor i praktične aktivnosti.

TEMELJNA PODRUČJA - primjeri aktivnosti:

- Kognitivni i spoznajni razvoj - razvrstavanje i uspoređivanje predmeta (po boji, veličini, obliku ili namjeni), logički nizovi, mozgalice, specifična tematska područja (priroda, godišnja doba, zanimanja, promet...), uočavanje odnosa (većanje, dulje-kraće), igre prepoznavanja i pamćenja, slagalice, slušanje i prepričavanje priča...
- Socio-emocionalni razvoj – grupna pravila, suradnička igra i timski zadaci, razgovor u krugu, bajke koje pomažu djeci, društvene igre (Čovječe, ne ljuti se; Krokodil koji grize; i sl.), emociometar, lanac dobrih djela...
- Motorički razvoj - vježbe razgibavanja, igre s rekvizitima (lopte, obruči, konopci), poligoni, slobodna igra na otvorenome, rezanje škaricama, igre s kvačicama, pincetama i štipalicama...

RAZVOJ SPECIFIČNIH VJEŠTINA:

Predčitalačke vještine

U poticanju predčitalačkih vještina koristi se cjelokupno okruženje kao bogat izvor učenja. Djeci su dostupne raznovrsne slikovnice, časopisi za prepoznavanje i izrezivanje slova te različite igre koje razvijaju vještine prepoznavanja, pamćenja i povezivanja slova. Poseban naglasak stavlja se na grafomotoričke vježbe koje se provode uz korištenje raznih formata bilježnica i papira - crtanke, papir s kockama ili crtama različitih razmaka. Značajan dio didaktičkog materijala djeca izrađuju zajedno s odgojiteljicama, poput abeceda i slagalica na kamenčićima ili zidnih slagalica, čime se dodatno potiče njihova kreativnost i angažman (Čudina-Obradović, 1995).

Predpisalačke vještine

Pisanje je složena misaona i kognitivna vještina koja uključuje i grafomotoričke sposobnosti. Kako bi dijete bilo spremno za pisanje, nužno je prethodno razviti motoričke vještine. Razvoj započinje grubom motorikom, koja se postupno nadograđuje finom motorikom - ključnom za pravilno držanje olovke i izvođenje motoričkog dijela pisanja. Aktivnosti poput uvježbavanja pincetnog hvata, crtanja, šaranja i šivanja značajno

doprinosu razvoju fine motorike, a time i predpisalačkih vještina (Čudina-Obradović, 2002a; Nujić, D., 2022).

Predmatematičke vještine

Korištenje bogate i poticajne sredine omogućuje djeci istraživanje i manipulaciju različitim predmetima kroz uspoređivanje, otkrivanje svojstava i analiziranje. Temeljna svrha ovakvog pristupa jest razvoj dječjih spoznajnih struktura, dok se usvajanje znanja ostvaruje posredno, kroz aktivno iskustveno učenje (Čudina-Obradović, 2002b).

OSNOVNE OBVEZE:

- Prema sebi - skrb za zdravlje i vlastiti razvoj, usvajanje higijenskih i radnih navika, pravila o očuvanju zdravlja i sl.
- Prema drugima - ovladavanje pravilima lijepog ponašanja, pomaganje slabijima i potrebitijima, tolerancija, razumijevanje i uvažavanje različitosti, suradnja i nenasilno rješavanje sukoba
- Prema okolini - razvijanje osjećaja i spoznaje o tome da su dio prirode koju treba čuvati te da imaju dom, zavičaj i domovinu (Došen-Dobud, 2001).

NAČIN RADA: individualno, grupno, rad u manjim skupinama, individualizirani pristup, kombinirani pristup.

METODE RADA: usmeno izlaganje, demonstracija, razgovor, igra, praktični rad, istraživanje, eksperimenti, projekti.

INSTRUMENTI VREDNOVANJA: razgovor (intervju), opservacija, evaluacijske liste, upitnici i skale procjene, portfolijo djeteta, pedagoška dokumentacija odgojne skupine.

MATERIJALI: Djeca će za potrebe provedbe aktivnosti programa koristiti knjige i radne listiće posebno prilagođene predškolskom uzrastu.

ORGANIZACIJA RADA: Aktivnosti koje će se provoditi tematski su planirane po mjesecima te integrirane u dnevni ritam koji, uz predviđene zadatke i vježbe, obuhvaća i slobodnu igru, odmor i boravak na zraku. Odgojitelj je taj koji osluškuje dječje potrebe i interese te sukladno njima planira sadržaj koji implementira u njihovu svakodnevicu.

5. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

Briga o njezi, tjelesnom rastu i razvoju djece te očuvanju njihova zdravlja sastavni je dio odgojno-obrazovnog rada i svakodnevne prakse u Dječjem vrtiću Koštelice.

Temelj za planiranje i provedbu aktivnosti u ovom području čini Zakonom propisan Program zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane u dječjim vrtićima (NN 105/2002), koji usmjerava i određuje zadaće vezane uz unapređenje organizacije njege, zdravstvene skrbi i promicanje zdravog načina života kod djece.

Naš vrtić provodi niz mjera kako bi osigurao optimalne uvjete za boravak djece:

– Mjere za osiguranje higijene prostora

- održavanje čistoće prostora,
- redovita dezinfekcija sanitarnih čvorova,
- svakodnevno provjetravanje prostorija,
- osigurano odgovarajuće grijanje u zimskim mjesecima,
- poštivanje propisanog broja djece po prostoriji,
- dostupnost zdravstveno ispravne vode i sredstava za opću higijenu,
- prilagođen i ergonomski namještaj za djecu,
- redovita provedba mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije unutar i oko objekta,
- održavanje urednosti i čistoće okoliša vrtića.

– Mjere za zaštitu i prevenciju od zaraznih bolesti

- praćenje pobola i uzroka izostanaka djece,
- provođenje svakodnevne trijaže djece,
- edukacija djece o osobnoj higijeni (pranje ruku, pravilno korištenje maramica, pranje zubi),
- nadzor djece pri korištenju sanitarnih prostorija,
- nadziranje igre djece kako bi se spriječile ozljede i osigurao siguran boravak.

U vrtiću je zaposlena medicinska sestra (zdravstvena voditeljica) koja kontinuirano brine o zdravstvenom stanju djece, higijenskim uvjetima, prehrambenom planu, praćenju pobolijevanja i ostvarivanju suradnje s roditeljima u značajnim zdravstvenim pitanjima.

Prema potrebi, te u skladu s Godišnjim planom i programom rada, u vrtić dolazi liječnik/liječnica i stomatolog/stomatologinja koji provode edukativne radionice s djecom na teme osobne higijene, pravilne prehrane, njege tijela i očuvanja zdravlja zubi.

6. NAOBRAZBA I USAVRŠAVANJE ODGOJNIH DJELATNIKA

Voditelj/ica programa predškole, odnosno odgojitelj/ica predškolske djece u godini prije polaska u školu, mora posjedovati specifične stručne kompetencije koje omogućuju kvalitetno planiranje, provođenje i evaluaciju odgojno-obrazovnog rada s djecom. Takav profil obuhvaća:

- Podobnije razumijevanje razvojnih mogućnosti i potreba djece u dobi od šest godina, uz poznavanje njihovih emocionalnih, kognitivnih, socijalnih i motoričkih posebitosti
- Temeljito poznavanje ciljeva, sadržaja i strukture programa predškole, uključujući važne pedagoške i psihološke spoznaje koje omogućuju stvaranje kvalitetnog izvedbenog plana
- Sposobnost odabira i primjene učinkovitih metoda, oblika rada i didaktičkih sredstava koje najbolje odgovaraju razvojnim potrebama djece i pridonose njihovom cjelovitom razvoju
- Komunikacijske vještine i otvorenost za suradnju sa svim važnim sudionicima u odgojno-obrazovnom procesu, s naglaskom na kvalitetnu suradnju s roditeljima djece polaznika predškole
- Spremnost na cjeloživotno učenje i praćenje novih znanstvenih i pedagoških spoznaja, s ciljem unapređivanja prakse i integriranja suvremenih pristupa u vlastiti rad
- Empatiju, osjetljivost i razumijevanje individualnih potreba svakog djeteta, uključujući prihvaćanje različitosti, emocionalnih stanja i mogućih teškoća u razvoju ili ponašanju

- Aktivno uspostavljanje i održavanje suradničkih odnosa s roditeljima, utemeljenih na međusobnom povjerenju, partnerstvu i zajedničkom cilju pripreme djeteta za školu.

Odgojitelji, između ostaloga, imaju i obvezu kontinuiranog ulaganja u razvoj vlastitih kompetencija i unapređenje kvalitete rada. Isto se planira realizirati kroz praćenje stručne pedagoške periodike i časopisa, relevantne literature iz područja predškolskog odgoja i obrazovanja te područja razvojne psihologije, ali i razmjenom iskustva i znanja kroz sudjelovanje na stručnim skupovima, edukacijama i aktivima na nivou grada i županije te onima na nivou Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, kao i Agencije za odgoj i obrazovanje.

Današnji odgojitelj, kao nositelj suvremenih pedagoških praksi, ima ključnu ulogu u održavanju i promicanju kvalitetnog predškolskog odgoja. Stoga u Dječjem vrtiću Koštelice ozbiljno shvaćamo potrebu za kontinuiranim stručnim usavršavanjem i obrazovanjem naših djelatnika te se trudimo osigurati potrebne resurse - od financijske i logističke podrške za sudjelovanje na edukacijama i stručnim skupovima, do stvaranja poticajne radne klime koja promiče razmjenu znanja, timski rad i profesionalni razvoj. Na taj način potičemo odgojitelje da budu kompetentni, motivirani i informirani u svom radu te da istom pristupaju inovativno i entuzijastično.

7. SURADNJA S RODITELJIMA

Kako bi se program predškole uopće mogao uspješno realizirati, od iznimnog je značaja zasigurno i suradnja s roditeljima/zakonskim zastupnicima djece. Može se reći da je kvalitetna suradnja na relaciji odgojitelj-roditelj-zajednica preduvjet za djetetov zdrav razvoj i učenje, a promicanjem takvih vrijednosti koje stvaraju put za razmjenu informacija, podršku i uvažavanje, gradi se razumijevanje u kontekstu preuzimanja zajedničke odgovornosti za odgoj, obrazovanje i budućnost naše djece (Glušćić i Pustaj, 2008). U konačnici, međusobna suradnja odgojitelja i roditelja pridonosi boljem usklađivanju obiteljskog i vrtićkog okruženja, a takav partnerski odnos, nadalje, pruža zdravije temelje za djetetovo daljnje školovanje (Vučnik, 2022).

U suvremenoj stručnoj literaturi upoznati smo s različitim oblicima suradnje roditelja i odgojitelja, a neke od njih smo implementirali i u našu praksu:

- individualne konzultacije i razgovori
- kutići za roditelje
- roditeljski sastanci predavačkog, oglednog i komunikacijskog tipa
- radionice za roditelje
- izrada i distribucija priručnika, brošura, letaka i postera edukativnog karaktera
- prigodne rubrike na službenoj mrežnoj stranici
- organiziranje zajedničkih druženja i/ili izleta
- sudjelovanje na svečanostima i priredbama u organizaciji dječjeg vrtića
- tematske izložbe dječjih radova
- prostor za upite, razmjenu informacija, materijala, fotografija i sl. sadržaja putem unaprijed dogovorenih mobilnih aplikacija (grupe za roditelje)
- izravno uključivanje roditelja u zajedničko planiranje odgojno-obrazovnog procesa

8. SURADNJA S VANJSKIM USTANOVAMA

Kako bismo dodatno pridonijeli obogaćivanju sadržaja za djecu, u realizaciji programa predškole planiramo ostvariti suradnju s:

- Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa
- Agencijom za odgoj i obrazovanje
- kulturnim i javnim ustanovama Općine Promina i Općine Ružić, te institucijama grada Drniša (Gradski muzej Drniš, Javna vatrogasna postrojba, Pučko otvoreno učilište Drniš...)
- drugim obližnjim vrtićima
- građanskim udrugama „DSR Oklaj“ i KUD „Petrovo polje“
- osnovnom školom „Antuna Mihanovića Petropoljskog“ Drniš - područni objekti u Oklaju i Gradcu
- Nacionalnim parkom „Krka“
- Društvom psihologa Šibensko-kninske županije
- Planinarskim društvom Promina
- Biciklističkim klubom „Petar Svačić“ Drniš.

9. VREDNOVANJE PROGRAMA

Važan završni korak u provedbi programa, a kasnije i unaprjeđenja odgojno-obrazovne prakse, je zasigurno evaluacija rezultata te procjena učinkovitosti, kvalitete sadržaja i njegove realizacije. Izuzev samog vrednovanja postignuća djece kao pokazatelja uspješnosti programa, to je ujedno i proces u kojem sudjeluju svi dionici zajedno - odgojitelji, roditelji, stručna služba i ravnatelj. Isti, između ostaloga, obuhvaća opservaciju (opažanje) za vrijeme aktivnosti, analizu dječjih uradaka, razgovore s djecom i njihovim roditeljima te uvid u pedagošku i ostalu stručnu dokumentaciju kojom se evidentira i prati napredak djece, a sve u kombinaciji s ranije navedenim instrumentima vrednovanja. Uz temeljna područja i specifične vještine, valorizirati će se postignuti stupanj samostalnosti i prilagodbe, kao i razina uključenosti i interesa djece.

Nadalje, praćenje i vrednovanje Programa predškole provoditi će se: nadzorom i supervizijom stručnih službi pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa te Agencije za odgoj i obrazovanje; praćenjem i supervizijom stručnog suradnika; dnevnim evidencijama i zabilješkama. A po završetku će se izraditi Evaluacijsko izvješće u kojem će biti sumirani svi relevantni podaci od značaja za sveukupno vrednovanje programa, zajedno s prijedlozima za poboljšanje.

10. FINANCIRANJE PROGRAMA

Pri financiranju programa poštivati ćemo Zakon o predškolskom odgoju i naobrazbi (NN/1997). Program predškole sufinancira se sredstvima iz državnog proračuna.

11. ZAKLJUČAK

Program predškole predstavlja značajno uporište u formiranju temeljnih znanja, vještina i navika za uspješan polazak u školu, ali i daljnje snalaženje u odgojno-obrazovnom kontekstu. Poštujući različitosti i posebnosti svakog djeteta, stalo nam je da isto bude prilagođeno njihovim individualnim osobitostima te da zajedničkim snagama stvorimo takvo okruženje u kojem će moći nesmetano rasti i razvijati se. Kroz podršku i stručno vođenje na ovaj način pridonosimo formiranju samostalnih, samopouzdanih i odgovornih malih osoba koje će kasnije biti spremne i kompetentne suočiti se s određenim izazovima koje školovanje i odrastanje potencijalno može staviti pred njih.

12. LITERATURA:

1. Čudina-Obradović, M. (1995). *Igrom do čitanja*. Zagreb: Školska knjiga.
2. Čudina-Obradović, M. (2002a). *Čitanje prije škole, priručnik za roditelje i odgojitelje*. Zagreb: Školska knjiga.
3. Čudina-Obradović, M. (2002b). *Matematika prije škole, priručnik za roditelje i odgojitelje*. Zagreb: Školska knjiga.
4. Došen-Dobud, A. (2001). *Predškola - vodič za voditelje i roditelje*. Zagreb: Alinea.
5. Gluščić, J. i Pustaj, M. (2008). *Roditelj, dijete, odgojitelj*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
6. Likierman, H. i Muter, V. (2006). *Pripremite dijete za školu*. Buševac: Ostvarenje d.o.o.
7. Nujić, D. (2022). *O dijaloškom čitanju djeci vrtićke i predškolske dobi* (Završni rad). Zagreb: Učiteljski fakultet.
8. Pahljina, C. (2018). Suvremeno djetinjstvo u svijetu logopedagogije. *Napredak*, 159 (3), 309-324.
9. Vidić, Z. (2019). *Predškola* (Diplomski rad). Pula: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti.
10. Vučnik, E. (2022). *Suradnja s roditeljima u ustanovi za rani predškolski odgoj i obrazovanje* (Diplomski rad). Zagreb: Učiteljski fakultet.
11. Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe NN 63/2008 (2008). Preuzeto 11.5.2025. s https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_06_63_2128.html
12. Pravilnik o sadržaju i trajanju programa predškole NN 107/2014 (2014). Preuzeto 10.5.2025. s https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_09_107_2081.html
13. Program zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima NN 105/2002 (2002). Preuzeto 13.5.2025. s https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2002_09_105_1735.html
14. Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22, 101/23 (2022). Preuzeto 12.5.2025. s <https://www.zakon.hr/z/492/zakon-o-predskolskom-odgoju-i-obrazovanju>

